

สารบัญ

บทนำ	หนังสือเล่มนี้เหมาะกับคุณหรือเปล่า	9
------	------------------------------------	---

ส่วนที่หนึ่ง

คำสรรเสริญแด่

ความหวัชบก

บทที่ 1	การตีลังกาในห้องสมุดนั้นสำคัญไฉน	13
---------	----------------------------------	----

บทที่ 2	สารพัดเรื่องประหลาด ที่เราทำเพื่อให้อื่นอื่นชื่นชอบ	31
---------	--	----

มนุษย์ถูกสร้างมาให้ทำตัวกลมกลืนกับสังคม

บทที่ 3	คนหวัชบกนั้นเจ๋งสุด ๆ	57
---------	-----------------------	----

สาเหตุที่ความหวัชบกอย่างมีหลักการนั้นสำคัญมาก

ส่วนที่สอง
ตำราของ
ผู้ไม่คล้อยตาม
คนส่วนมาก

บทที่ 4	พูดโน้มน้าวใจ วิธีพูดโน้มน้าวใจคนส่วนมากที่กึ่งชาคุณ	83
บทที่ 5	ดึงดูดผู้ที่พร้อมสนับสนุนคุณ วิธีลดแรงกดดันจากการต่อต้าน สภาพที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน	105
บทที่ 6	สร้างความแข็งแกร่งทางจิตใจ วิธีจัดการกับอารมณ์เชิงลบและความเจ็บปวด จากการถูกปฏิเสธเมื่อเป็นคนหัวขบถ	129
บทที่ 7	ชนะอย่างมีความรับผิดชอบ วิธีป้องกันอาการปากว่าตาขยิบ ถ้า (และเมื่อ) คุณกลายเป็นคนส่วนมากกลุ่มใหม่	161

ส่วนที่สาม

ใช้ประโยชน์จาก
ความต้อร้น

บทที่ 8	ร่วมมือกับผู้แค้นเคื่อง	187
	วิธีเอาชนะอุปสรรคที่ขัดขวาง ไม่ให้เราสนใจแนวคิดแหวกขนบ	
บทที่ 9	สกัดความรู้จาก “คนประหลาด”	213
	วิธีปลุกฝังวัฒนธรรมที่เป็นมิตร ต่อคนหัวขบดในกลุ่ม	
บทที่ 10	วิธีพุ่มพักคนหัวขบดตัวน้อย	233
	กลยุทธ์ที่อ้งหลักฐานในการเผิกว่าที่ฮโรร่นถัดไป	
บทส่งท้าย	เตรียมสุดยอดแผนขบดครั้งถัดไปของคุดน	259
ประวัติผู้เขียน		263

SAMPLE

บทนำ

หนังสือเล่มนี้เหมาะกับคุณหรือเปล่า

นี่คือหนังสือสำหรับใครก็ตามที่เชื่อว่าแนวคิดและแนวทางปฏิบัติแบบเดิม ๆ ที่สืบทอดกันมานานจำเป็นต้องได้รับการปรับปรุงโดยด่วน อย่างน้อยก็ในบางแง่มุม นี่คือนหนังสือสำหรับใครก็ตามที่อยากจะเห็นโลกใบนี้มีความยุติธรรมมากยิ่งขึ้น มีอิสรภาพมากยิ่งขึ้น มีความมั่นคงทางการเงินมากยิ่งขึ้น มีเป้าหมายมากยิ่งขึ้น มีความเป็นชุมชนมากยิ่งขึ้น และมีมนุษยธรรมมากยิ่งขึ้น นี่คือนหนังสือสำหรับใครก็ตามที่เข้าใจคุณค่าของการไม่ยอมโอนอ่อนผ่อนตาม และตระหนักว่าบุคคลที่โลกต้องการอย่างยิ่งคือคนที่รู้จักคิดนอกกรอบและพยายามเปลี่ยนแปลงบรรทัดฐานอันไร้ประโยชน์เพื่อสร้างความก้าวหน้า (อ้อ แล้วนี่ยังเป็นหนังสือสำหรับผู้ที่ไม่ต้องการทำตัวเคร่งเครียดจนเกินไป รวมถึงคิดว่าเราควรเปลี่ยนแปลงโลกใบนี้ไปพร้อม ๆ กับหัวเราะ สบถ และเล่นสนุกเล็ก ๆ น้อย ๆ ในเวลาเดียวกัน)

SAMPLE

ส่วนที่หนึ่ง

คำสรรเสริญแด่

ความนั้ขบถ

SAMPLE

การตีลังกาในห้องสมุดนั้นสำคัญไฉน

เรื่องต่อไปนี้อาจขัดแย้งกับสิ่งที่เราได้เรียนมาตอนมัธยมปลายอยู่บ้าง แต่ชาร์ลส์ ดาร์วิน ไม่ใช่ผู้คิดค้นทฤษฎีวิวัฒนาการเป็นคนแรก อันที่จริงเขาก็นับว่าเป็นผู้คิดค้นนั้นแหละ เพียงแต่เขาไม่ใช่คนเดียวที่กล่าวถึงทฤษฎีนี้ในคำนำของหนังสือเรื่อง *On the Origin of Species by Means of Natural Selection* ซึ่งสร้างความสับสนสะเทือนไปทั่วโลก ดาร์วินได้กล่าวถึงผู้คนที่ 30 คนที่กล้าตั้งคำถามกับเหล่าผู้รอบรู้และหลักความเชื่อของศาสนาคริสต์นิกายออร์ทอดอกซ์ในสมัยนั้นเกี่ยวกับสรรพสิ่งในธรรมชาติ

ผู้กล้าเหล่านี้ต้องเสียสละอย่างไร้เหตุผลเพราะความอาฆาตของพวกเขา คุณเคยได้ยินชื่ออาบุญ อุตมาน อัมร์ อิบนู บahr อัล-คินานี อัล-ฟุไกมี อัล-บาสรี หรือที่คนทั่วไปรู้จักกันในชื่ออัล-จาอิซใหม่ ผมคิดว่าคุณคงไม่มีวันเจอแม่เหล็กติดตู้เย็นที่เป็นรูปของเขาแน่นอน อัล-จาอิซได้รับการขนานนามจากบรรดานักปรัชญาชาวมุสลิมว่า “บิดาแห่งทฤษฎีวิวัฒนาการ” ซึ่งไม่ใช่เรื่องเกินจริงเลย เพราะเขาตระหนักถึงแนวคิดที่ว่า “ผู้เหมาะสมที่สุดเท่านั้นจึงจะอยู่รอด” ก่อนหน้าดาร์วินเป็นพันปีเลยทีเดียว ในปี 860

อัล-จาอิซได้ตั้งข้อสงสัยว่าทำไมสัตว์บางชนิดจากทวีปแอฟริกาและเอเชียที่ถูกพามายังพื้นที่ซึ่งเป็นประเทศอิรักในปัจจุบันจึงสามารถปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมใหม่ได้อย่างง่ายดาย ในขณะที่สัตว์บางชนิดกลับป่วยหนักจนล้มตาย อย่างไรก็ตาม รางวัลที่อัล-จาอิซได้จากการค้นพบทางชีววิทยานี้คือการถูกจับกุมและเนรเทศออกจากบ้านเกิดเมืองนอน แต่เขาก็ยังถือว่าโชคดี เพราะผู้ปกครองชาวมุสลิมของกรุงแบกแดดได้สั่งลงโทษผู้อุปถัมภ์เงินทุนให้กับการวิจัยของอัล-จาอิซ โดยเขาถูกทางการจับกุมและประหารด้วยเครื่องทรมานไอออน ไมเดน (เครื่องทรมานนี้มีลักษณะคล้ายโลงศพที่ทำจากโลหะ โดยภายในมีเหล็กแหลมที่จะแทงเข้าไปในรูร่างกายของเหยื่อเมื่อปิดฝาโลง)

คุณคงคิดว่าหลังจากนั้นบรรดานักวิทยาศาสตร์น่าจะเชิดชวยาดและเก็บทฤษฎีแปลก ๆ ที่อาจทำให้พวกเขาตกอยู่ในอันตรายเอาไว้ในใจ ทว่าประมาณ 700 ปีต่อมา ในช่วงทศวรรษที่ 1500 แบร์นาร์ ปาลิสซีส นักวิทยาศาสตร์ชาวฝรั่งเศสก็ยังคงกล้าที่จะตั้งคำถามกับคำประกาศของศาสนจักรโรมันคาทอลิกที่ว่า โลกของเรามีอายุแค่ไม่กี่พันปีเท่านั้น โดยปาลิสซีสสังเกตเห็นว่า กวาคีลีนน้ำและกระแสดมจะช่วยให้ภูมิประเทศเปลี่ยนแปลงไปได้ก็ต้องใช้เวลานาน เขาจึงแย้งว่าโลกของเรามีอายุมากกว่านั้นอย่างมหาศาล (แต่เขาไม่ได้บอกว่ามากกว่าแค่ไหน) นอกจากนี้ ปาลิสซีสยังเสนอว่า ซ้ำเมื่อ 1,000 ปีก่อนมีลักษณะแตกต่างจากข้างในปัจจุบันด้วย ในตอนนั้นแนวคิดเรื่องวิวัฒนาการถือเป็นความคิดนอกเรียด ดังนั้น ปาลิสซีสจึงได้รับรางวัลเป็นการถูกจับกุมหลายครั้งและถูกเขียนตีนับครั้งไม่ถ้วน หนังสือของเขาถูกทำลาย แลَمْเขายังถูกผูกติดกับเสาแล้วอย่างสดด้วย

คนอื่น ๆ ที่ดาร์วินกล่าวถึงมีชะตากรรมที่ตีกว่านั้นเล็กน้อย พวกเขาไม่ได้ถึงขั้นถูกผู้มีอำนาจฆ่าแกงหรือเนรเทศ แต่ก็ไม่ได้มีชีวิตที่ราบรื่นเหมือนโรยด้วยกลีบกุหลาบ พวกเขาถูกประณามว่าเป็นพวกนอกเรียด ถูกตำรวจจับตามอง ถูกครอบครัวยังเกี้ยว ถูกปิดปาก ถูกทำร้ายร่างกาย และถูก

หมู่มา ทั้งหมดนี้เป็นเพราะพวกเขาตั้งข้อสงสัยกับคำกล่าวอ้างในคัมภีร์ไบเบิลที่ว่ามนุษย์และสรรพสัตว์ถูกสร้างขึ้นภายในเวลาเพียงหกวัน พระเจ้าเป็นผู้เดียวที่มีอำนาจกำหนดวิวัฒนาการของมนุษย์และสัตว์ และมนุษย์คือผลงานสูงสุดของพระเจ้า (เป็นรองเพียงเหล่าเทวดาทูตเท่านั้น) การตั้งคำถามกับความเชื่อเหล่านี้ทำให้พวกเขากลายเป็นพวกนอกคอก ภัยคุกคามและคณนกริตที่สมควรถูกลงโทษจนตาย

ผมนักคิดผู้กล้าหาญที่ดาร์วินกล่าวถึงมาเป็นตัวอย่างเพื่อเน้นย้ำว่าบรรดาผู้คัดค้าน คณนกรอก นักปฏิวัติ คนหัวแข็ง และคนที่แปลกแยกทั้งหลายต้องเสียสละมากแค่ไหนเพื่อสร้างความก้าวหน้า บางครั้งความก้าวหน้าอาจเกิดขึ้นโดยบังเอิญ แต่ส่วนใหญ่แล้วความก้าวหน้าเป็นผลจากความกล้าหาญของคนที่ท้าทายบรรทัดฐานทางสังคม คนเหล่านี้สังเกตเห็นว่าแนวคิดเดิม ๆ บางส่วนหรือส่วนใหญ่นั้นดูไม่เข้าท่า ล้าหลัง หรือถึงขั้นเป็นอันตราย จากนั้นก็นำเสนอแนวคิดใหม่ขึ้นมาแทน แล้วผู้คนจำนวนหนึ่งในกลุ่มคนส่วนมากก็ตัดสินใจเปิดรับแนวคิดใหม่นี้ แทนที่จะขู้นักกลางใส่มันด้วยความไม่พอใจ สุดท้ายแล้วการคัดค้านมักนำมาซึ่งความก้าวหน้า ในขณะที่การห้ามคัดค้านคือการอุดหนุนวิวัฒนาการทางวัฒนธรรม

บรรดานักคิดที่ดาร์วินเอ่ยถึงนั้นมีความสำคัญมาก เพราะพวกเขาจุดประกายให้เกิดคำถามที่ว่าทำไมดาร์วินถึงประสบความสำเร็จในขณะที่พวกเขาล้มเหลว จริงอยู่ว่าดาร์วินเองก็ได้รับจดหมายตำหนิและถูกเรียกว่าเป็นคนนกรอกโดยพวกเกรียนแห่งศตวรรษที่ 19 แต่แนวคิดของเขากลับได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวาง กลุ่มนักวิทยาศาสตร์ชาวยุโรปที่ยอดเยียมที่สุดในศตวรรษที่ 19 ได้เลือกดาร์วินให้เข้าเป็นสมาชิกของราชสมาคมแห่งลอนดอน ซึ่งเป็นสถาบันวิทยาศาสตร์ที่เก่าแก่ที่สุดเท่าที่เคยมีมา นอกจากนี้เขายังได้รับเหรียญรางวัลพระราชทานรอยัล เมดัล จากงานวิจัยที่อธิบายเรื่องการก่อตัวของแนวปะการัง บรรดานักอ่านชื่อดังในสมัยนั้นต่างก็หลงรักหนังสือการผจญภัยของเขา ซึ่งตั้งชื่อได้อย่างน่าสนใจว่า *Narrative of the Surveying Voyages of His Majesty's Ships Adventure and Beagle,*

between the Years 1826 and 1836 หนังสือของดาร์วินจุดประกายจินตนาการและสร้างสีสันให้กับบทสนทนาบนโต๊ะอาหารเย็นในโลกสมัยนั้นซึ่งยังไม่มีช่องทราเวล แชนแนล หรือนิตยสารเนชั่นแนล จีโอกราฟิก ถ้าในยุคนั้นมีป้ายโฆษณาขนาดใหญ่ตามทางหลวงเหมือนตอนนี้ เราก็คงได้เห็นหน้าของดาร์วินในโฆษณาขายรองเท้าผ้าใบและนมช็อกโกแลต ว่าแต่ทำไมความหวัหวัชบของดาร์วินถึงมีประสิทธิภาพมากกว่าความหวัชบของนักคิดคนอื่น ๆ จากทั่วโลกที่มีแนวคิดแบบเดียวกับเขาตลอดช่วงหลายร้อยปีที่ผ่านมาล่ะ

หากจะตอบคำถามนี้อย่างครบถ้วนสมบูรณ์ก็ต้องเขียนอธิบายกันเป็นหนังสือหลายเล่ม โดยต้องทำการวิเคราะห์เชิงประวัติศาสตร์อย่างครอบคลุมเกี่ยวกับดาร์วินและนักคิดเหล่านั้น อย่างไรก็ตาม เราสามารถพูดถึงความเป็นไปได้ที่น่าสนใจผ่านการพิจารณาในแง่จิตวิทยาสังคม ในช่วงหลายทศวรรษที่ผ่านมา บรรดานักวิจัยได้ทำการศึกษาอารมณ์ความรู้สึก การควบคุมตัวเอง ความคิดสร้างสรรค์ การโน้มน้าวใจ อิทธิพลของคนส่วนน้อย (minority influence) ความขัดแย้งระหว่างกลุ่ม จิตวิทยาการเมือง และพลวัตของกลุ่ม ซึ่งเผยให้เห็นว่าต้องทำอะไรเราถึงจะสามารถนำเสนอความคิดที่แตกต่างได้อย่างประสบความสำเร็จ นอกจากนี้วิทยาศาสตร์ยังช่วยให้เราเข้าใจว่าคนบางส่วนในกลุ่มคนส่วนมากเปิดรับความคิดของผู้ที่เห็นต่างได้อย่างไร ซึ่งจะช่วยให้แนวคิดใหม่ ๆ ที่มีคุณค่าแต่หักล้างแนวคิดเดิม ๆ มีแนวโน้มที่จะได้รับการยอมรับมากขึ้น

แม้ดาร์วินจะไม่มีความรู้เรื่องจิตวิทยาสังคม แต่เขาก็ใช้กลยุทธ์ของคนหวัชบตามสัญชาตญาณของตัวเองจนประสบความสำเร็จ ตัวอย่างเช่นเรารู้กันอยู่แล้วว่าผู้เห็นต่างสามารถเพิ่มโอกาสในการโน้มน้าวใจผู้อื่นด้วยการพิจารณาอคติที่สังคมยึดมั่นอย่างละเอียด จากนั้นก็ปรับเปลี่ยนคำพูดและการกระทำของตัวเองให้สอดคล้องกับอคติเหล่านั้น ในกรณีของดาร์วิน เขาเข้าใจดีว่าการเสนอแนวคิดที่ว่าสิ่งมีชีวิตถือกำเนิดขึ้นจากสิ่งอื่นนอกเหนือจากพระเจ้าจะก่อให้เกิดความเดือดดาลได้มากแค่ไหน อีราสมุส ดาร์วิน

ปู่ของดาร์วินเองก็ต้องทนเห็นหนังสือของตัวเองถูกศาสนจักรโรมันคาทอลิกตีตราว่าเป็นหนังสือต้องห้าม เพราะมีเนื้อหาเกี่ยวกับวิวัฒนาการ ดาร์วินจึงปกป้องสุขภาพจิตของตัวเองด้วยการเขียนหนังสือเกี่ยวกับทฤษฎีวิวัฒนาการแล้วเก็บไว้กับตัวเพื่อรอเวลาที่เหมาะสม เขาไม่ได้รอแค่ 2 ปี 5 ปี หรือ 10 ปี แต่รอจนถึง 15 ปีจึงจะตีพิมพ์หนังสือเล่มนี้ ในตอนนั้นหนังสือเรื่อง *Vestiges of the Natural History of Creation* ของโรเบิร์ต แซมเบอร์ส ซึ่งก่อให้เกิดการโต้เถียงกำลังได้รับความนิยมจากนานาชาติ ดาร์วินจึงเชื่อว่าในที่สุดสังคมก็พร้อมที่จะเปิดรับแนวคิดของเขา หรืออย่างน้อยก็พร้อมเท่าที่จะพร้อมได้ เขาเขียนถึงหนังสือของแซมเบอร์สไว้ว่า “ในความเห็นของผม หนังสือเล่มนี้ปล้ำล้างอคติเดิม ๆ ได้อย่างยอดเยี่ยม... และช่วยปูทางให้สังคมพร้อมสำหรับการเปิดรับมุมมองที่คล้ายคลึงกันต่อไป”

นักจิตวิทยาชี้ให้เห็นว่าคนหัวขบถซึ่งยึดมั่นในหลักการจำเป็นต้องพึ่งพาการสื่อสารเพื่อเอาชนะแรงต้านทานทางอารมณ์ของผู้ฟัง ดาร์วินได้ไตร่ตรองอย่างถี่ถ้วนเกี่ยวกับวิธีที่จะช่วยให้ข้อโต้แย้งของเขาทรงพลังยิ่งขึ้น จากนั้นก็เขียนถึงทฤษฎีของตัวเองในแบบที่เข้าใจง่ายและไม่มีศัพท์เฉพาะเพื่อให้คนทั่วไปอ่านเข้าใจ ไม่ใช่แค่เฉพาะนักวิทยาศาสตร์เท่านั้น เขาใช้วิธียกตัวอย่างเปรียบเทียบเพื่อให้ผู้อ่านเห็นภาพอย่างชัดเจน ผู้อ่านในยุควิคตอเรียจึงได้เพลิดเพลินกับคำอธิบายสนุก ๆ เกี่ยวกับ “สุนัขไร้ขน” และ “นกพิราบที่มีอุ้งเท้าเป็นขน” ทั้งยังได้เรียนรู้เรื่องการร่วมมือกันของมดงานกับมดนางพญา สิ่งที่เกิดขึ้นเมื่อลูกเจี๊ยบเล็กกลัวสุนัขและแมว (แน่นอนว่าจบไม่สวยเท่าไร) รวมถึงความสามารถด้านวิศวกรรมของผึ้ง นอกจากนี้จะสร้างความเพลิดเพลินให้ผู้อ่านแล้ว ดาร์วินยังทำให้ผู้อ่านรู้สึกมีส่วนร่วมโดยเลือกใช้คำพูดอย่าง “เราจะเห็นได้ว่า...” “เราจะเข้าใจได้ว่า...” “เราน่าจะพบว่า...” และการถามคำถามอย่าง “เราควรคิดอย่างไรเกี่ยวกับข้อเท็จจริงเหล่านี้” แม้จะไม่ถึงขั้นเปิดโอกาสให้ผู้อ่านได้โต้ตอบทันทีเหมือน

วิธีโอเกม แต่เมื่อเทียบกับสิ่งบันเทิงในยุคนั้นแล้ว หนังสือของดาร์วินก็นับว่าน่าสนใจมากทีเดียว

นักวิจัยศึกษาการคัดค้านที่ประสบความสำเร็จและพบว่าพันธมิตรคือตัวแปรสำคัญในการผลักดันแนวคิดที่แปลกใหม่ และดาร์วินก็ใช้ประโยชน์จากพันธมิตรได้อย่างยอดเยี่ยม หนึ่งปีก่อนที่จะตีพิมพ์หนังสือเรื่อง *Origin of Species* ดาร์วินได้รับต้นฉบับของอัลเฟรด รัสเซล วอลเลซ ซึ่งกล่าวถึงทฤษฎีวิวัฒนาการที่ใกล้เคียงกับทฤษฎีของเขา ดาร์วินยังไม่ได้ตีพิมพ์หนังสือ เขาจึงกลัวว่าวอลเลซจะได้ชื่อว่าเป็นผู้ค้นพบทฤษฎีวิวัฒนาการแต่เพียงผู้เดียว เขาต้องการรักษาสีทธิของตัวเอง จึงตัดสินใจให้เพื่อน ๆ เตรียมการนำเสนอในการประชุมสาธารณะที่กำลังจะมาถึง ในการประชุมนั้นมีทั้งต้นฉบับของวอลเลซและจดหมายของดาร์วินที่ระบุวันเวลาไว้เพื่อยืนยันว่าเขาคิดค้นทฤษฎีดังกล่าวขึ้นมาได้ก่อน ดาร์วินกับวอลเลซไม่ได้เข้าร่วมการประชุมดังกล่าว แต่เพื่อนนักวิทยาศาสตร์ทั้ง 4 คนของดาร์วินซึ่งก็คือชาร์ลส์ ไลเอล โจเซฟ ดาลตัน ฮุกเกอร์ เอชา เกรย์ และโทมัส เฮนรี อັกซลีย์ (ซึ่งได้รับสมญานามว่า “บุลต็อกของดาร์วิน”) ได้ต่อสู้อย่างหาญหาญในนามของดาร์วิน โดยใช้ชื่อเสียงของตัวเองเป็นหลักประกันเพื่อรับรองทฤษฎีของเพื่อน ดาร์วินไม่ใช่คนที่มีความคมคาย แต่เขามีเพื่อนที่มีทักษะด้านการพูดดีพอที่จะโต้แย้งบรรดานักวิจารณ์จนชนะใจทั้งผู้เชี่ยวชาญและคนทั่วไป

ดาร์วินใช้กลยุทธ์เหล่านี้ในการทำให้สังคมยอมรับแนวคิดของเขา และเปลี่ยนแปลงความคิดที่ผู้คนในปัจจุบันมีต่อต้นกำเนิดของพฤติกรรมมนุษย์ไปอย่างมหาศาล กลยุทธ์เหล่านี้ประกอบกับงานวิจัยที่เกิดขึ้นในภายหลังสามารถช่วยให้คนที่เห็นต่างจากคนส่วนใหญ่ฟื้นตัวได้เร็วเมื่อเจอความล้มเหลว โน้มน้าวใจคนได้ดี และกระตุ้นให้ผู้คนเปลี่ยนแปลงตามที่ต้องการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผมรู้เรื่องนี้ดีเพราะในช่วงสิบปีที่ผ่านมามีผมได้ทำการวิจัย ร่วมมือ และวิเคราะห์การศึกษิต่าง ๆ ที่พยายามหาคำตอบว่าผู้คนที่มีความคิดแปลกใหม่ใช้วิธีไหนในการรวบรวม

ความกล้าเพื่อยืนยันแนวคิดของตัวเอง นอกจากนี้ ผมยังคิดค้นกลยุทธ์ในการส่งเสริมแนวคิดที่คนอื่นมองว่าแปลกประหลาด อันตราย หรือพิสดาร รวมทั้งสอนกลยุทธ์เหล่านี้ให้กับผู้บริหาร เจ้าหน้าที่หน่วยข่าวกรองของรัฐบาล ผู้นำด้านการเงินระดับโลก และบุคคลผู้มีชื่อเสียงจากทั่วโลก กลยุทธ์ดังกล่าวใช้ได้ผล และงานวิจัยจำนวนมากก็ช่วยอธิบายได้ว่าทำไมจึงเป็นเช่นนั้น แต่ทว่าความพยายามมากขึ้นเพียงเล็กน้อย เราก็อาจช่วยให้คนส่วนใหญ่ที่ยังรู้สึกคลางแคลงใจสามารถเอาชนะแรงต้านทานภายในใจ และมอบโอกาสให้กับแนวคิดในการสร้างความเปลี่ยนแปลงของเรา ไม่ว่าจะแนวคิดนั้นจะเป็นเพียงการพัฒนาสิ่งที่มีอยู่แล้วให้ดีขึ้นเล็กน้อยหรือทฤษฎีเปลี่ยนโลกอย่างของดาร์วินก็ตาม

แน่นอนว่าปัจจัยที่ตัดสินว่าแนวคิดใหม่ ๆ จะสามารถแทนที่แนวคิดเก่าได้หรือไม่ นั้นไม่ใช่แค่ความดีงามของแนวคิดใหม่เพียงอย่างเดียว เนื่องจากมนุษย์เป็นสิ่งมีชีวิตที่อยู่กันเป็นกลุ่ม และมักยินดีที่จะมองข้ามสิ่งดี ๆ เพื่อแลกกับความสัมพันธ์อันแน่นแฟ้นของกลุ่ม โดยกลุ่มที่ว่าอาจหมายถึงพรรคการเมือง ทีมกีฬา ศาสนา เพศ ชชาติพันธุ์ ประเทศ บ้านเกิด หรือแนวเพลงที่ชื่นชอบ วิธีคิดแบบยึดกลุ่มเป็นหลักนำไปสู่ “การลงโทษความแปลกใหม่” โดยเฉพาะในกรณีที่เจ้าของความคิดใหม่ ๆ นั้นถูกมองว่าเป็น “คนอื่น” หรือคนนอก อย่างไรก็ตาม ผมกับเพื่อนร่วมงานได้ช่วยกันปูทางให้ความหวังแบบนี้มีแนวโน้มที่จะประสบความสำเร็จมากขึ้น ด้วยการพัฒนากลยุทธ์ที่มีพื้นฐานมาจากการวิจัยเพื่อช่วยให้ผู้คนมีความยึดหยุ่นทางความคิดมากขึ้นเมื่อเผชิญกับแนวคิดที่ไม่คุ้นเคย จนรู้สึกไม่สบายใจ กลยุทธ์เหล่านี้อาจช่วยให้ผู้คนยินดีพูดคุยและเปิดรับสิ่งใหม่ ๆ ที่แตกต่างออกไป ซึ่งก่อให้เกิดสภาพแวดล้อมที่คนที่เห็นต่างจากคนส่วนใหญ่สามารถเปล่งประกายได้ ในขณะที่คนส่วนใหญ่ก็จะได้รับสิ่งที่มีคุณค่าจากการเห็นต่างออกไปมากขึ้นด้วยเช่นกัน

นี่คือช่วงเวลาที่คุณควรมีหลักการมีความสำคัญยิ่งกว่าช่วงเวลาใด ตัวอย่างที่ยอดเยี่ยมก็คือ มาลาลา ยูซาฟาไซ (ซึ่งเสียชีวิต

เพื่อสนับสนุนการศึกษาของเด็กผู้หญิงในปากีสถาน) ปีเตอร์ นอยเฟลด์ และแบร์รี เช็ก (ซึ่งช่วยพิสูจน์ความบริสุทธิ์ให้กับนักโทษในอเมริกาว่า 375 คนที่ถูกคุมขังทั้งที่ไม่ได้ทำความผิด) และอเล็กเซ นาวัลนี (ซึ่งต้องติดคุกและถูกลอบสังหารหลายครั้งเพราะพยายามป้องกันการแทรกแซงการลงคะแนนเสียงของวลาดิเมียร์ ปูติน) คนเหล่านี้ต่างถ่ายทอดความคิดของตัวเองออกมาและเรียกร้องให้เกิดการเปลี่ยนแปลง เช่นเดียวกับบรรดานักเคลื่อนไหวอีกนับไม่ถ้วน แต่พวกเราหลายคนไม่สามารถต่อต้านได้สำเร็จ และสังคมก็ไม่ได้ยินดีต้อนรับการต่อต้านของเราด้วย

ในปี 2020 ภาพของหญิงชราคนหนึ่งแพร่กระจายไปทั่วโลกออนไลน์ เธอยืนถือป้ายอยู่ท่ามกลางกลุ่มผู้ประท้วง โดยบนป้ายมีข้อความว่า “ฉันไม่อยากจะเชื่อเลยว่าจนปานนี้แล้วเรายังต้องมาประท้วงเรื่องบ้า ๆ นี้อีก” หลายคนคงเข้าใจความรู้สึกของหญิงชราคนนี้อย่างไรก็ตาม แม้บางครั้งการเปลี่ยนแปลงจะเป็นไปอย่างเชื่องช้าและโลกดูเหมือนจะน่าสิ้นหวัง แต่ไม่ได้หมายความว่าแนวคิดอันแตกต่างซึ่งก่อให้เกิดการโต้เถียงจะต้องถูกมองข้าม ปฏิเสธ หรือทำให้กลายเป็นสิ่งต้องห้ามเสมอไป การเรียนรู้ที่จะคัดค้านและรับมือกับการคัดค้านอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้นจะช่วยให้เราสามารถเอาชนะความกลัวและความคลั่งใจ นำแนวคิดใหม่ที่ดีกว่าเข้ามาแทนที่แนวคิดเก่าที่ผู้คนยอมรับ รวมถึงสร้างทีม องค์กร และสังคมที่ยอดเยี่ยมยิ่งขึ้น

หนังสือเล่มนี้คือสิ่งที่ผู้กล้าแสนโซคร้าย 30 คนก่อนหน้าดารวิน น่าจะอยากอ่านก่อนเริ่มต้นภารกิจอันโดดเดี่ยวของพวกเขา เพราะผมเขียนคู่มือที่ใช้งานได้จริงเล่มนี้ขึ้นมาเพื่อช่วยให้ผู้อ่านอย่างคุณรู้จักเพิ่มโอกาสประสบความสำเร็จในฐานะผู้คัดค้าน คนที่เห็นต่างจากคนส่วนมาก หรือคนหัวแข็ง โดยผมเรียกคนเหล่านี้รวม ๆ ว่าคนหัวขบถ รวมทั้งช่วยให้คุณสามารถสร้างรากฐานเพื่อสนับสนุนบรรดาคนหัวขบถให้ทำในสิ่งที่พวกเขาต้องการได้สำเร็จ ไม่ว่าคุณจะเห็นด้วยกับสิ่งที่พวกเขาเสนอหรือไม่อย่างไรก็ตาม คุณไม่ควรคาดหวังว่าโลกจะอ้าแขนรับแนวคิดที่ต่างจาก

เดิมอย่างง่ายดาย ไม่ว่าจะแนวคิดนั้นจะสำคัญหรือมีเหตุผลแค่ไหนก็ตาม หากคุณจะต่อสู้กับ “ผู้มีอำนาจ” หรือ “ระบบ” คุณจะต้องวางแผนล่วงหน้าและป้องกันตัวเองด้วยเกราะกับอาวุธทางจิตวิทยา นอกจากนี้คุณยังต้องเตรียมตัวเองและคนอื่นให้ยอมเปิดรับแนวคิดใหม่ ๆ มากขึ้น แทนที่จะปฏิเสธมันทันทีโดยไม่คิดจะซายตามองอย่างที่หลายคนผลอทำอยู่บ่อยครั้ง

หนังสือเล่มนี้เปรียบเหมือนตำราทำอาหารที่เต็มไปด้วยสูตรลับในการเก็บเกี่ยวผลประโยชน์จากทรัพยากรที่ถูกมองข้ามในชีวิตและการทำงาน สูตรลับในการเปิดใจยอมรับความแตกต่าง สูตรลับในการนำเสนอแนวคิดที่สำคัญแต่ผู้คนอาจไม่ชื่นชอบและวิธีที่จะช่วยส่งเสริมแนวคิดนั้นได้ดีที่สุด รวมถึงสูตรลับในการจัดการกับความลำบากใจเมื่อคุณต้องเป็นคนหัวขบถ หรือต้องรับมือกับคนหัวขบถ ในบทต่อ ๆ ไปผมจะพูดถึง “สูตรลับแห่งความไม่เชื่อใจ” อันทรงพลังในการนำเสนอแนวคิดที่แปลกใหม่ และทำให้การเปลี่ยนแปลงกลายเป็นส่วนหนึ่งของสังคมได้อย่างลงตัว ในเนื้อหาส่วนแรก ผมจะช่วยคุณเตรียมความพร้อมในการเป็นคนหัวขบถ ด้วยการอธิบายให้คุณเข้าใจว่าทำไมคนส่วนใหญ่จึงต่อต้านแนวคิดใหม่ ๆ และทำไมคนหัวขบถจึงสำคัญอย่างยิ่งต่อสังคม ในเนื้อหาส่วนที่สองซึ่งนับเป็นหัวใจของตำราสูตรลับเล่มนี้ ผมจะนำเสนอเทคนิคในการนำเสนอแนวคิดอันแปลกใหม่ โดยคุณจะได้เรียนรู้วิธีสื่อสารเพื่อนำมน้าวใจให้ดีขึ้น ดึงดูดพันธมิตรที่ล้ำค่าเข้ามาหา ยืนหยัดแม้เจอกับแรงต้าน รวมถึงการดำเนินการอย่างเหมาะสมหลังจากที่แนวคิดของคุณได้รับการยอมรับแล้ว และเนื้อหาส่วนที่สาม เป็นการแนะนำวิธีสร้างสังคมที่เปิดรับแนวคิดที่ทำทนายมากขึ้นและใช้โอกาสที่เกิดจากแนวคิดเหล่านั้นให้เกิดประโยชน์สูงสุด ผมจะพูดถึงวิธีที่ช่วยให้คุณรับมือกับแนวคิดที่แปลกประหลาดในระดับบุคคล สกัดความรู้ความเข้าใจจากคนที่เห็นต่างจากคนส่วนมากระหว่างที่ทำงาน เป็นทีม และบ่มเพาะเด็ก ๆ หัวขบถรุ่นใหม่ในฐานะพ่อแม่หรือครูอาจารย์ ความหัวขบถเป็นเรื่องที่สำคัญอย่างยิ่ง ผมอยากกระตุ้นคุณให้มองโลก

ในมุมที่ต่างจากเดิมเล็กน้อย ทำทนายผู้อื่นเกี่ยวกับแนวคิดเก่า ๆ ด้วยความรอบคอบและระมัดระวังมากขึ้น รวมถึงลดกำแพงลงเพื่อเปิดใจรับฟังเมื่อผู้อื่นทำทนายสิ่งที่คุณเชื่อและยึดมั่น

อาจมีคนบอกว่าผมพูดถึงความหวัหวัชบถในแบบที่สวดยหรูเกินจริง เพราะเมื่อพูดถึงคำว่า “หวัชบถ” หลายคนมักนึกถึงการปฏิเสธที่จะเชื่อฟังผู้ที่มีตำแหน่งสูงกว่าและมีอำนาจในการสั่งให้ทำสิ่งต่าง ๆ ประเด็นคือมีผู้คนมากมายที่ทำเช่นนั้นในแบบที่ไม่ได้สร้างประโยชน์ต่อสังคมเลย และอาจถึงขั้นทำร้ายสังคมด้วยซ้ำ ทว่าความหวัชบถอย่างมีหลักการหมายถึงการทำตามการเห็นต่างเพื่อพัฒนาสังคมโดยก่อให้เกิดผลกระทบเชิงลบน้อยที่สุด คนหวัชบถกลุ่มนี้จะพยายามผลักดันแนวคิดสำคัญที่มีคุณค่า โดยเริ่มต้นจากก้าวแรกอันยากลำบาก ซึ่งก็คือการละทิ้งความปลอดภัยของการเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่ม พวกเขาทำเพื่อประโยชน์ของมนุษยชาติ ไม่ใช่ประโยชน์ของตัวเอง (หรืออย่างน้อยก็ไม่ใช่เพื่อตัวเองเพียงอย่างเดียว) ผมอยากให้ผู้คนเริ่มต้นก้าวแรกอันยากลำบากนี้กันมากขึ้น รวมถึงอยากให้สังคมให้โอกาสและไม่มองโทษผู้ที่พยายามทำเช่นนั้นด้วย

นิยามความหวัชบถ

ความหวัชบถไม่ใช่สิ่งที่ดีเสมอไป ผมจึงพยายามคิดหาวิธีคัดแยกคนที่เป็นคนหวัชบถด้วยเหตุผลที่ไม่เข้าท่า เช่น ขาดความยับยั้งชั่งใจ ไม่ชอบให้ใครมาสั่งว่าต้องทำอะไร หรือต้องการเรียกร้องความสนใจ เพราะผมคิดว่าคนที่เราควรให้ความสนใจคือคนหวัชบถที่มีคุณธรรมและซื่อตรง โดยผมเรียกความมุ่งมั่นที่จะสร้างประโยชน์ให้กับสังคมของพวกเขา

ว่า “ความหวัชบถอย่างมีหลักการ” ซึ่งสามารถอธิบายได้ด้วยสมการง่าย ๆ ดังต่อไปนี้

$$\text{ความหวัชบถอย่างมีหลักการ} = \frac{\text{การเห็นต่าง} \times (\text{ความจริงใจ} + \text{ประโยชน์ต่อสังคม})}{\text{แรงกดดันทางสังคม}}$$

ถ้าคุณไม่เก่งคณิตศาสตร์ก็ไม่ต้องกังวลไป เพราะผมจะอธิบายสมการนี้ให้คุณฟังเอง “การเห็นต่าง” คือองค์ประกอบที่สำคัญที่สุดในสมการนี้ ผมจึงกำหนดให้มันเป็นตัวคุณ การเห็นต่างนี้ต้องเป็นสิ่งที่คุณเลือกทำอย่างมีสติและไม่ได้ตั้งอยู่บนความโง่เขลา การบีบบังคับ ความหุนหันพลันแล่น หรือความบังเอิญ การเห็นต่างจะไม่มีอะไรที่น่าชื่นชมเลยหากมันเกิดขึ้นเพียงเพราะคุณไม่ใส่ใจจนบรรทัดฐานที่มีอยู่แล้ว (ความโง่เขลา) ถูกบีบให้แสดงความไม่เห็นด้วย (การบีบบังคับ) ไม่อาจต้านทานแรงกระตุ้นที่จะแสดงความไม่เห็นด้วย (ความหุนหันพลันแล่นหรือการควบคุมตัวเองไม่ได้) หรือคุณไม่ได้คิดถึงสิ่งที่จะทำในแต่ละวันเลย

ถ้าคุณตัดสินใจอย่างรอบคอบแล้วว่าจะเป็นคนหวัชบถแรงกล้าของคุณก็นับว่าสำคัญมาก ผมจึงใส่ “ความจริงใจ” เข้ามาในสมการนี้ด้วย เพื่อให้แน่ใจว่าความหวัชบถอย่างมีหลักการของคุณตั้งอยู่บนสิ่งที่คุณเชื่อมั่นอย่างแท้จริง ไม่ใช่แค่ความต้องการเพียงผิวเผิน คนหวัชบถอย่างมีหลักการจะทำการที่ออกมาจากหัวใจจริง ๆ ไม่ได้แค่ทำตามความต้องการของคนอื่นหรือลอกเลียนแบบคนที่เคยทำมาก่อน อีกทั้งพวกเขายังมีพลังเต็มเปี่ยมแถมยังมั่นใจในเอกลักษณ์ที่ไม่เหมือนใครของตัวเองด้วย และเนื่องจากผู้คนสามารถ

ดูออกได้อย่างง่ายดายหากคุณไม่จริงจัง ดังนั้น คุณต้องแสดงให้เห็นถึงความจริงจังจึงจะได้รับแรงสนับสนุนและมีโอกาสที่จะชนะผู้มีอำนาจ

ผมใส่ “ประโยชน์ต่อสังคม” เข้ามาในสมการนี้ด้วย เพื่อให้แน่ใจว่าคนหัวขบถอย่างมีหลักการจะสร้างสิ่งที่มีคุณค่าต่อสังคม โดยผมวาดภาพไว้ว่าความหัวขบถอย่างมีหลักการคือการกระทำที่เกิดจากความหวังดีและห่วงใยคนที่ทำเช่นนี้ไม่ได้ตั้งคำถามกับผู้มีอำนาจเพราะความรังเกียจ (รู้สึกว่าเขาอยู่เหนือกฎเกณฑ์) เจตนาร้าย (ต้องการก่อกวนคนส่วนใหญ่ในสังคมหรือคนส่วนน้อยที่มีอำนาจ) หรือผลประโยชน์ส่วนตัว (อย่างผลประโยชน์ทางการเงินจากอาชญากรรม) พวกเขาตั้งคำถามกับผู้มีอำนาจเพราะต้องการตอบแทนสังคม ประโยชน์ต่อสังคมคือสิ่งที่ทำให้ความหัวขบถอย่างมีหลักการแตกต่างจากการกระทำที่ตั้งอยู่บนความเห็นแก่ตัว ความต้องการบ่อนทำลาย และความคิดที่ตื่นเงิน โดยคำนึงถึงความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นจากการตั้งคำถามและโจมตีแนวคิดดั้งเดิมที่สังคมยึดถือด้วย

องค์ประกอบที่สำคัญอีกอย่างของการทำประโยชน์ต่อสังคมคือการแสดงความเคารพและเปิดรับความคิดเห็นของคนที่ไม่เห็นด้วย ดังนั้น ความหัวขบถอย่างมีหลักการจึงไม่ใช่สิ่งที่ลัทธิเชิดชูความสูงส่งของคนผิวขาวหรือพวกที่ชอบไล่ฆ่าตำรวจจะมีได้ พวกเขาอาจต่อต้านสังคม แต่ความเชื่อของพวกเขาที่ตั้งอยู่บนความเกลียดชังและการไม่ยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่าง ซึ่งประวัติศาสตร์ได้แสดงให้เห็นแล้วว่ามันไม่ได้สร้างประโยชน์อะไรให้กับสังคมเลย แม้แต่น้อย ที่ผ่านมามีคนเคยพบผู้คนมากมายที่ยึดมั่นในความเชื่อทางการเมืองหรือศาสนาต่าง ๆ อย่างแรงกล้า

แม้ว่าพวกเขาจะมีเจตนาดีอยู่บ้าง แต่ถ้ามุมมองของพวกเขาตั้งอยู่บนการไม่ยอมรับความเห็นที่แตกต่างและจิตใจอันคับแคบ พวกเขา ก็ไม่ใช่คนหัวขบถอย่างมีหลักการตามนิยามของผม

สิ่งสุดท้ายที่ผมจะพูดถึงก็คือ “แรงกดดันทางสังคม” ซึ่งเป็นตัวหารในสมการนี้ ความหัวขบถของคุณจะมีความหมายน้อยมากถ้าคุณไม่ทุ่มสุดตัว โดยบททดสอบที่แท้จริงคือคุณจะยังคงยึดมั่นในแนวคิดของตัวเองหรือไม่ หากถูกโจมตีอย่างหนักและอยู่ในสถานการณ์ที่เสียเปรียบ ผมได้บอกไว้ว่าความหัวขบถเริ่มต้นจากก้าวแรกอันยากลำบากในการละทิ้งความปลอดภัยของการเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่ม คุณจึงควรจดจำเรื่องราวของชาร์ลส์ ดาร์วิน ให้ขึ้นใจ และยึดเป็นแบบอย่าง พุดงาย ๆ ก็คือ อย่าประเมินความเสียหายของการนำเสนอการเห็นต่างของคุณให้โลกได้รับรู้ต่ำเกินไป คุณอาจตกเป็นเป้าของการบิดเบือนความจริง คำวิจารณ์สาดเสียเทเสีย การเหยียดหยาม หรือกระทั่งความเกลียดชัง ซึ่งล้วนเป็นผลกระทบที่ไม่น่าอภิรมย์ของความหัวขบถอย่างมีหลักการ

อันที่จริงผมคาดหวังถึงสิ่งที่ยอดเยี่ยมยิ่งกว่านั้นเสียอีก โดยหวังว่าสังคมจะให้รางวัลและสนับสนุนความหัวขบถอย่างมีหลักการเหมือนที่แม่กับยายของผมเคยทำ ย้อนกลับไปตอนที่ผมอายุ 12 ปี ผมถามแรบไบว่าทำไมชาวยิวถึงกินกุ้งได้แต่กินปลาทูน่าไม่ได้ พระเจ้ามีเรื่องให้กังวลน้อยมากจนมีเวลามากำหนดกฎเกณฑ์เรื่องอาหารการกินแบบละเอียดยิบขนาดนี้เลยหรือ ทว่าแรบไบผู้ทรงภูมิกลับไม่ยอมคุยกับผม แถมยังไม่คิด

จะใคร่ครวญคำถามนี้ที่แม่จะฟังดูวุ่นประสาทแต่ก็มีเหตุผล (ความจริงแล้วชาววิวกินกุ้งไม่ได้ แต่ผมตั้งใจเปลี่ยนจากกุ้งเป็นปลาทูน่าเพื่อแสดงให้เห็นว่าเป็นกฎที่ไร้สาระ ไม่ว่าจะอาหารที่ถูกมองว่าผิดหลักศาสนาจะเป็นอะไรก็ตาม) หลังจากนั้นขณะที่เรากำลังกลับบ้านกัน แม่ซึ่งขับรถอยู่และยังคงมองตรงไปที่ถนนด้านหน้าก็บอกผมว่า “จงตั้งคำถามกับกฎต่าง ๆ ต่อไปจนกว่าลูกจะค้นพบคำตอบที่ดีพอ”

แม่ของผมเสียชีวิตในปีถัดมา แล้วยายก็เข้ามาดูแลผมแทน ยายของผมก็สนับสนุนความหวัชบถอย่างมีหลักการเช่นกัน ท่านเป็นหนึ่งในผู้หญิงกลุ่มแรกที่ได้ทำงานในวอลลส์สตรีต และประสบการณ์นี้ทำให้ยายตระหนักว่าผู้มีอำนาจส่วนใหญ่ล้วนมีความรู้ความเชี่ยวชาญ แต่เราควรตัดสินใจตัดสินพวกเขาจากการกระทำ ไม่ใช่คำพูดที่ฟังดูชาญฉลาด ทว่าผู้คนกลับคล้อยตามผู้มีอำนาจอย่างง่ายดายเพียงเพราะพวกเขาใช้อำนาจมากกว่า ดังนั้น เราจึงควรขึ้นชมคนที่กล้าลุกขึ้นต่อต้านผู้มีอำนาจในที่มืด องค์กร และสังคม อีกทั้งเราเองก็ควรพยายามแสดงความกล้าหาญเช่นนั้นด้วย

ผมเขียนหนังสือเล่มนี้ขึ้นมาเพื่อระลึกถึงแม่และยาย รวมถึงเพื่อสนับสนุนคนหวัชบถซึ่งกำลังต่อสู้อย่างหนักหรือคิดจะยอมแพ้ ถ้าว่ากันตามตรง ผมมองว่าความหวัชบถอย่างมีหลักการไม่ใช่แค่การเดิมพันเพื่อความก้าวหน้าของสังคม แต่ยังเป็นการเดิมพันเพื่อสภาพจิตที่ดีของเราด้วย ลองคิดดูสิว่าถ้าไม่มีใครเห็นต่างจากหลักการเดิม ๆ ที่สังคมยึดถือ โลกมนุษย์คงแทบไม่มีอะไรน่าสนใจหรือช่วยกระตุ้นให้เกิดแรงบันดาลใจ ผลคือนอกจากความยุติธรรม ความปลอดภัย และความเจริญรุ่งเรืองจะลดน้อยถอยลงกว่าที่เป็นอยู่ในตอนนี้แล้ว โลกของเราคงจะน่าสนุกและตลกน้อยกว่านี้ด้วย

ผมเปิดบทนี้ด้วยเรื่องราวของชายผิวขาวผู้ลี้ภัยซึ่งทำลายความเชื่อมากมายที่สังคมยอมรับได้สำเร็จ ตอนนี้ผมจะพูดถึงเรื่องราวของหญิงผิวขาวที่ยังมีชีวิตอยู่บ้าง ย้อนกลับไปตอนที่ผมเป็นนักศึกษาปีหนึ่ง เย็นวันหนึ่งขณะที่ผมกำลังทบทวนตำราอยู่ที่ห้องสมุดกับเพื่อน ๆ และพยายาม

จดจ่ออยู่กับหนังสือ จู่ ๆ สาวสวยผมบลอนด์คนหนึ่งก็โผล่มาจากไหนไม่รู้ เธอไม่ได้เดินเอื่อยเฉื่อยพลาถมองหาหนังสืออยู่บริเวณชั้นหนังสือ แต่กำลัง ตีลังกาด้วยท่าล่อเกวียนโดยพุ่งตรงมายังกลุ่มของผม เมื่อมาถึงเธอก็จ้องตา ผมแล้วแบมือพลาถพูดว่า “ขอหนังสือที่นายกำลังอ่านอยู่น้อยสิ” ผม งงเป็นไก่ตาแตก แต่ก็ยื่นหนังสือให้ตามคำขอ เธอเปิดหนังสือมั่ว ๆ ไปที่ หน้าหนึ่ง แล้วเขียนอะไรบางอย่างลงไป ก่อนจะส่งคืนให้ผมพร้อมกับ บอกว่า “เรียบร้อย พอนายอ่านถึงบทนั้นก็โทรศัพท์หาฉันด้วยนะ” แล้ว เธอก็ตีลังกาจากไปโดยที่ผมไม่ทันได้พูดอะไรเลย

ผมถึงกับตะลึงงัน การกระทำเล็ก ๆ ซึ่งแสดงถึงความหัวขบถอย่าง มีหลักการของสาวผมบลอนด์คนนี่คือการแหกกฎเกณฑ์ทางเพศเกี่ยวกับการ ออกแดดที่สังคมยึดถือมาอย่างยาวนาน ที่ผ่านมาผู้หญิงถูกสอนว่า ต้องแต่งตัวให้มิดชิด เก็บซ่อนความต้องการทางเพศ และรอให้ผู้ชาย เป็นฝ่ายเข้าหา ในขณะที่ผู้ชายถูกสอนให้เป็นฝ่ายเริ่มต้นความสัมพันธ์ ด้วยความมั่นใจ ทว่าผู้หญิงคนนี่ไม่เพียงจีบผมก่อน แต่ยังเข้าหาด้วย วิธีที่ไม่เหมือนใครจนสามารถยึดครองความสนใจของผู้คนในห้องสมุดได้ และเรื่องราวของเธอก็กลายเป็นความทรงจำที่ผมยังคงนึกถึงในทุกวันนี้ ลองจินตนาการถึงสังคมที่ไม่มีคนแบบเธอดูสิ คนที่ทดลองทำตามแนวคิด และวิธีการอันแปลกใหม่เพราะคิดว่าสิ่งเดิม ๆ ที่สังคมยึดถืออยู่นั้นไม่เข้าท่า ไม่ว่าสิ่งทีพวกเขาทำจะดูเล็กน้อยแค่ไหนก็ตาม หากปราศจากผู้คนที่มีความคิดสร้างสรรค์และกล้าหาญเช่นนี้ เราก็คงไม่ค่อยมีโอกาสได้สัมผัส กับความรู้สึกอันยอดเยี่ยมที่เกิดจากความสนใจใคร่รู้ แรงบันดาลใจ ความ น่าเกรงขาม ความชื่นชม ความงดงาม และความอímเอมใจ

หลังจากนั้นสองสามสัปดาห์ผมก็โทรศัพท์หาเธอ เราไปเดทกัน ครั้งหนึ่งแต่ไม่ได้ตกลงคบกัน แล้วในปีต่อมาผมก็ย้ายไปเรียนที่มหาวิทยาลัย อื่น วันหนึ่งในช่วงสัปดาห์ปฐมนิเทศ ขณะที่กำลังเดินข้ามลานจัตุรัสหลัก ของมหาวิทยาลัย ผมก็สังเกตเห็นสาวนักตีลังกาผู้นำประทับใจคนนั้น ผมเดินเข้าไปหาแล้วสะกิดไหล่เธอ เมื่อเธอหันมาผมก็ถามว่าถ้าเธอกำลัง

อ่านหนังสืออยู่ในห้องสมุด แล้วจู่ ๆ ก็มีคนที่ลังกาพุงตรงเข้ามาหาแล้วพูดกับเธอแค่ประโยคเดียวว่า “โทรศัฟท์หาฉันด้วย” เธอจะคิดว่าคนคนนั้นประหลาดไหม เธอยิ้มและตอบว่า “ก็ฉันคิดวิธีอื่นในการจีบผู้ชายก่อนไม่ออก” เราลงเอยด้วยการคบกันอยู่หนึ่งปี เธอเป็นผู้หญิงคนแรกที่ผมรัก

สรุปก็คือ ถ้าคุณมีแนวคิดอันแปลกใหม่หรือกำลังอยู่ในสถานะของคนนอก ผมสนับสนุนให้คุณลุกขึ้นมาพูดและหาทางทำให้คนอื่นได้ยินเสียงของคุณ จงอย่ารีรอหรือขออนุญาตจากผู้มีอำนาจ คุณต้องลงมือทันที จงทำในสิ่งที่จะก่อให้เกิดผลลัพธ์อันยิ่งใหญ่ มอบความรู้และความกระจ่างให้กับมนุษยชาติ เปลี่ยนแปลงโลกใบนี้ และรับฟังผู้คนที่พยายามทำเช่นนี้เหมือนกัน แต่ประเด็นสำคัญคือคุณต้องยึดดาวิวินเป็นแบบอย่าง จงทำสิ่งที่ว่ามาทั้งหมดอย่างชาญฉลาด

สูตรลับแห่งความไม่เชื่อ

1. *จงลงมือทำด้วยความรอบคอบและมีวินัย* คนหัวขบถชื่อดังอย่างชาร์ลส์ ดาร์วิน ใช้กลยุทธ์ที่เฉพาะเจาะจงในการนำเสนอทฤษฎีเพื่อให้สังคม กระแสหลักคล้อยตาม และคุณก็สามารถทำแบบนั้นได้เช่นกัน
2. *ตระหนักถึงความแตกต่างระหว่างความหัวขบถที่ขาดการไตร่ตรองกับความหัวขบถอย่างมีหลักการ* ถ้าคุณพยายามสร้างประโยชน์ให้กับสังคมและทำเรื่องนี้ด้วยความจริงใจ คุณก็นับเป็นคนหัวขบถอย่างมีหลักการ
3. *อย่ามองข้ามคุณค่าของความหัวขบถ* ความหัวขบถอย่างมีหลักการเป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนาสังคม ทั้งยังมีส่วนทำให้ชีวิตของคุณและผู้คนรอบข้างมีคุณค่า น่าสนุก และน่าพึงพอใจด้วย